

Име

Държавно лесничество "Катунци" се числи административно към РУГ гр.Благоевград. ЛУП 2000 година, ревизионен период 1989-1999 година.

Местонахождение

Територията на лесничеството попада в Югозападна България, Благоевградска област, **община гр.Сандански**.

На запад граничи с ДЛ "Сандански" и обработваеми земи, на север с Народен парк "Пирин", на изток с ДЛ "Гоце Делчев", на юг с Република Гърция.

Площта на лесничеството е разположена в землищата на следните населени места: с.Бельово; с.Враня; с.Голешово; с.Горно Спанчево; с.Златолист; с.Калиманци; с.Ковачево; с.Катунци; с.Лехово; с.Ново Ходжово; с.Петрово; с.Пиперица; с.Пирин; с.Храсна; с.Черешница и с.Яново.

Географско положение

Територията на лесничеството заема югозападните склонове на Пирин планина и северните склонове на планина Славянка.

Визуално на картата територията има форма на неправилен многоъгълник с дължина около 30 км и ширина - около 20 км.

Релеф

Релефът на лесничеството е типично планински, силно пресечен с дълбоки долове и остри била. Разликата в надморските височини в различните части на лесничеството е твърде голяма. Вертикалният профил на разглеждания район започва от 147 м н.в. (отдел 408 л) и достига до 2100 м н.в. (в.Орелек - отдел 113, 114).

Разпределението на дървопроизводителната площ по надморски височини показва, че 66,5% от площта на лесничеството попада в Средния планински пояс на горите от бук и иглолистни (800-2200 м н.в.), а останалите 33,5% в Долния равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (0-800 м н.в.).

Таблица 1

за разпределението на дървопроизводителната площ според наклона на терена

Степен на наклона	Площ в хектари	%
равно (0-4)	101,4	0,4
полегато (5-10)	80,8	0,3
наклонено (11-20)	2012,5	7,7
стръмно (21-30)	14282,2	54,5
мн.стръмно (над 31)	9732,3	37,1
Общо:	26204,1	100,0

Хидроложки условия

Многобройните малки и големи водни течения, които протичат през територията на лесничеството, са притоци на река Пиринска Бистрица. Тя се формира от сливането на реките Крайна, Трета и Средна в района на м.Трите реки и спускайки се по-надолу приема реките Саплийца, Асанишка, Бяла река, Черна, Добра лъка и многобройни къси притоци.

В стръмната северна част на лесничеството леглата на реките и притоците са с големи наклони, малки извивки, изпълнени с големи скални блокове. Често се наблюдават падове, където се образуват красиви водопади.

В южната част на лесничеството по-големи водни течения са: Храсненска река, Бельовска река, Голешевска река и Петровска река. Те текат при по-малък наклон на терена, имат пясъчливи дъна и образуват множество меандри.

Геоложки строеж

Високата северна част на лесничеството е изградена от южно-български гранит, който почти навсякъде е в напреднал стадий на изветряне и върху него са се формирали пясъчливи почви. Високата билна част на Пирин планина, южно от вр.Свещеник също е изградена от южнобългарски гранит. Под този продълговат купол се разкрива дълга

ивица протерозойски мрамори, които след Парилската седловина изграждат масива на планина Славянка.

На запад от тази ивица основните скали са метаморфни - гранитогнайси, гнайси, шисти, серпентини, мрамори и други, принадлежащи на трите свити на архайската долна серия. Сред този масив се разкриват три ограничени находища на южно-български гранит.

Климатични условия

Съгласно "Климатичните райони на България и техният климат" - през 1963 година на Л.Събев и Св.Станев, територията попада в Континентално-средиземноморската климатична област, Преходно-континентална климатична подобласт. В зависимост от различия, които се проявяват в комплекса от физико-географски условия, имащи значение за климата на лесничеството, частите с различна надморска височина се числят към следните климатични райони:

1. Петричко-Сандански (100- 300 м н.в.);
2. Малашевско-Пирински нископланински (300-1000 м н.в.);
3. Планински (1000-2900 м н.в.);
 - Среднопланински (1000-2000 м н.в.);
 - Високопланински (2000-2900 м н.в.).

От голямо значение за климата на района е близостта на Средиземно море, чието влияние се проявява силно върху цялата територия на лесничеството.

Петричко-Санданския климатичен район (100-300 м н.в.)

Това е най-топлият район за страната. Периодът с устойчиво задържане на температурата над 10°C е продължителен, около осем месеца. Лятото е горещо и сухо, с продължителни засушавания. Зимата е мека, като снежна покривка почти не се задържа. Почти през цялата година духат северозападни ветрове, а през пролетта - югоизточни.

Малашевско-Пирински нископланински район (300-1000 м н.в.)

Този нископланински район в сравнение с други нископланински части на страната е по-топъл и сух. Периодът с устойчиво задържане на температурата над 10° е около седем месеца и половина. Лятото е умерено топло и сухо, зимата е мека, като снежната покривка не се задържа продължително.

Планински климатичен район (1000-2900 м н.в.)

За района на лесничеството този климатичен район обхваща части от планините Пирин и Славянка с надморска височина над 1000 метра. Продължителността на вегетационния период е около три месеца и половина.

Данни за температурата на въздуха и за количеството на валежите са представени съответно в *Таблица № 2* и *Таблица № 3*.

Таблица № 2
за температурата на въздуха

Климатичен район с надморска височина в метри	Средна годишна температура	Средна годишна абсолютна минимална	Средна годишна абсолютна максимална
Петричко-Сандански (100-300 м н.в.)	12,5 / 14,0	-16,0 / -12,0	37,0 / 38,5
Малашевско-Пирински нископланински (300-1000 м н.в.)	8,8 / 12,5	-19,0 / -15,0	32,0 / 37,0
Планински (1000-2900 м н.в.): среднопланински (1000-2000 м н.в.)	2,0 / 8,5	-21,0 / -19,0	23,0 / 32,0
високопланински (2000-2900 м н.в.)	-3,0 / 2,0	-25,0 / -21,0	15,0 / 23,0

Таблица № 3
за количеството на валежите

Климатичен район с надморска височина в метри	Сума валежи годишно в мм	Месец с максимална валежна сума	Месец с минимална валежна сума
Петричко-Сандански (100-	520 / 670	XI, XII	VIII

300 м н.в.)			
Малашевско-Пирински нископланински (300-1000 м н.в.)	625 / 750	XI, XII	VIII
Планински (1000-2900 м н.в.); среднопланински (1000-2000 м н.в.)	700 / 1100	XI, XII	VIII
високопланински (2000-2900 м н.в.)	1100 / 1200	XI, XII	VIII

Според горскорастителното райониране територията на лесничейството попада в Южната крайгранична горскорастителна област. В зависимост от надморската височина различните части на терена попадат в различни пояси и подпояси.

Ю. - Южна крайгранична горскорастителна област

Ю.І. - Долен равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (0-800 м н.в.);

Ю.І.2 - Подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори (0-600 м н.в.);

Ю.І.3 - Подпояс на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори (600-800 м н.в.);

Ю.ІІ. - Среден планински пояс на горите от бук и иглолистни (800-2200 м н.в.);

Ю.ІІ.1 - Подпояс на нископланинските гори от горун, бук и ела (800-1500 м н.в.);

Ю.ІІ.2 - Подпояс на среднопланинските гори от бук, ела и смърч (1500-1900 м н.в.).

Почви

На територията на лесничейството се срещат следните типове почви:

- В Долния равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (0-800 м н.в.) - канелени горски почви
- В Средния Планински пояс на горите от бук и иглолистни (800-2200 м н.в.) - кафяви горски почви и планинско-горски тъмноцветни.

Освен посочените почвени типове, чието разпространение се подчинява на т.нар. хоризонтална (по горскорастителни области) и вертикална (по горскорастителни пояси и подпояси) зоналност, съществуват и почвени типове в различните горскорастителни зони, пояси и подпояси, известни като интразонални почви. От тях в района на лесничейството се срещат хумусно-карбонатните и алувиално-делувиалните почви.

Таблица № 4

за разпределението на дървопроизводителната площ по почвени типове

Типове горски почви	Площ в ха	%
алувиално-делувиална	6,3	-
канелена излужена	8144,3	31,1
кафява тъмна	2554,2	9,8
кафява преходна	9893,6	37,7
кафява светла	2835,3	10,8
планинско горска тъмна	469,2	1,8
хумусно-карбонатна	2303,3	8,8
Всичко:	26204,1	100,0

В района на лесничейството 16,4% от горските площи са в различна степен ерозиранни. Най-ярко ерозионните процеси са изразени в Долния равнинно-хълмист и Хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори върху канелена горска почва, в който 3609,1 ха (14,5%) са засегнати в различна степен от ерозионни процеси. В средния планински пояс ерозионни процеси липсват, засегнатите площи са 720,0 хектара (4,9%). Тук гъстата иглолистна и широколистна растителност защитава почвата от активна ерозия.

Растителност

Територията на Държавно лесничейство "Катунци" обхваща голям диапазон от надморски височини от 147 до 2100 метра. В този диапазон попадат два пояса, с прилежащите им подпояси, според "Горскорастително райониране на България - 1978 година". Тук намират условия за растеж и развитие голям брой горскодървесни, храстови и тревни видове, по-важни от които са:

Иглолистни:

Бял бор
Бяла мура
Смърч
Ела
Борисова ела
Клек
Обикновен тис

Интродуцирани иглолистни:

Зелена дуглазка
Лиственица
Веймутов бор
Черен бор
Атласки кедър

Широколистни:

Бук
Благун
Габър
Зимен дъб
Цер
Космат дъб
Явор
Клен
Шестил
Ясен
Мъждрян
Трепетлика
Бяла топола
Върба
Черна елша
Акация
Липа
Източен чинар
Пърнар
Воден габър
Келяв габър
Орех
Офика
Череша
Круша
Киселица
Джанка
Смокиня

Интродуцирани широколистни:

Кестен
Червен дъб
Бреза
Сребролистна липа
Дребнолистна липа
Евроамерикански тополи
Италиански тополи

Храсти:

Леска
Люляк
Глог
Дрян
Трънка
Драка
Ива
Чашкодрян
Бръшлян
Птиче грозде
Черен бъз
Шипка
Смрадлика
Малина
Къпина
Мечо грозде
Черна боровинка
Смрика
Хвойна

Тревни:

Планинска власатка
Острица
Еньовче
Жова главица

- Pinus silvestris L.
- Pinus Peuce Griseb.
- Picea excelsa Bink.
- Abies alba Mill.
- Abies Borisii -regis Mattf.
- Pinus montana L.
- Taxus baccata L. - Застрашен вид

- Pseudotsuga douglasii
- Larix europaea
- Pinus strobus L.
- Pinus nigricans Host.
- Cedrus atlantica

- Fagus sylvatica L.
- Quercus conferta Kit.
- Caprinus betulus L.
- Quercus sessiliflora L.
- Quercus cerris L.
- Quercus pubescens Willd.
- Acer pseudoplatanus L.
- Acer campestre L.
- Acer platanoides L.
- Fraxinus excelsior L.
- Fraxinus ornus L.
- Populus tremula
- Populus alba L.
- Salix alba L.
- Alnus glutinosa Garth.
- Robinia pseudoacacia
- Tilia grandifolia L.
- Platanus orientalis
- Quercus coccifera L.
- Ostrya carpinifolia Scop.
- Carpinus orientalis Lam.
- Juglans regia
- Corbus aucuparia L.
- Cerasus avium Mench.
- Pirus communis L.
- Malus silvestris
- Prunus divaricata Ledeb.
- Ficus carica - рядък вид

- Castanea sativa Mill.
- Quercus rubra L.
- Betula alba L.
- Tilia argentea Desf.
- Tilia parvifolia Ehrh.
- Бах., Верн.
- И-214

- Corylus avellana L.
- Syringa vulgaris L.
- Crataegus monogina Yacq.
- Cornus mas L.
- Prunus spinosa L.
- Paliurus aculeatus
- Salix caprea L.
- Evonimus europaea L.
- Hedera helix L.
- Ligustrum vulgare L.
- Sambucus nigra L.
- Rosa canina L.
- Rhus cotinus L.
- Rubus idaeus L.
- Rubus caesius L.
- Arctostaphilus uva - ursi L.
- Vaccinium myrtillus L.
- Juniperus communis L.
- Juniperus oxycedrus L.

- Festuca montana M.B.
- Carex silvatica Huds.
- Galium silvaticum L.
- Dactylis glomerata L.

Дебриянка	- Sanicula europaea L.
Заешки киселец	- Oxalis acetosella L.
Заешка сянка	- Asparagus tenuifolius Lam.
Здравец	- Geranium silvaticum L.
Иглолистка	- Brucentalia spicifolia L.
Иглика	- Primula officinalis L, Hill.
Камбанка	- Campanula ranunculoides L.
Жълт кантарион	- Hypericum perforatum L.
Копитник	- Asarum europaeum L.
Коприва	- Urtica dioica L.
Зъбник	- Dentarium bulbifera L.
Лазаркиня	- Asperula odorata L.
Лудо биле	- Atropa belladonna L.
Лютиче	- Ranunculus ficaria L.
Женска папрат	- Athyrum filix - femina Roth.
Мащерка	- Thymus glabrescens Willd.
Медуница	- Pulmunavis officinalis L.
Миши уши	- Hieracium cymosum L.
Горска млечка	- Euphorbia amygdaloides L.
Мъжка папрат	- Nephrodium filix - max Rih.
Напръстник	- Digitalis grandiflora Mill.
Незабравка	- Myosotis silvatica Hofm.
Нокът	- Lonicera efrusca Sauti.
Орлова папрат	- Pteridium aquilinum Kunh.
Овсига	- Bromus ramosus Huds.
Горска острица	- Carex silvatica L.
Бял равнец	- Achillea millefolium.
Риган	- Origanum vulgare L.
Светлика	- Lusula silvatica maxima Huds.
Горска слабонога	- Jmpatiens noli-tangere L.
Горска теменуга	- Viola silvestris Lam.
Горска ягода	- Fragaria vesca L.
Върболика	- Epilobium angustifolium L.

Вертикалната зоналност в разпределението на горската растителност по формации е следната: ниската част на лесничейството попада в Долния равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (0-800 м н.в.). Растителните формации са главно от зимен дъб, благун, цер, кестен, източен чинар, космат дъб, келяв габър, воден габър, клен, мъждрян и съпътстващите ги храстови видове. Посредством възстановителната лесокултурна дейност част от тези формации са реконструирани, като са създадени култури от черен бор, бял бор, корков дъб, акация и други, общото състояние на които е незадоволително.

По-високата част от територията е разположена в Средния планински пояс на горите от бук и иглолистни (800-2200 м н.в.). Тук са формирани и различните основни и с важно стопанско значение чисти и смесени насаждения от черен бор, бял бор, ела, смърч, бук и зимен дъб. Вследствие на стопанската и човешката дейност част от тези насаждения са подмладени и са създадени култури от бял бор, смърч, бук и бяла мура, като са внесени и някои интродуцирани дървесни видове - зелена дуглазка.

С единично участие в състава на насажденията разположени на западно изложение в Пирин и северно в Славянка се среща разновидност на елата - Борисова ела.

Таблица № 5
Разпределение на площта по дървесни видове

Дървесни видове	Сегашен състав		Бъдещ състав	
	Залесена площ в ха	в %	Залесена площ в ха	в %
Бял бор	3293,3	13,1	4488,2	17,9
Смърч	552,7	2,2	716,8	2,9
Черен бор	1901,3	7,6	3450,2	13,7
Ела	274,2	1,1	292,5	1,2
Бяла мура	467,9	1,9	500,2	2,0
Черна мура	47,1	0,2	61,8	0,2
Лиственица	1,0	-	1,0	-
Елдарски бор	-	-	1045,3	4,2
Зелена дуглазка	33,4	0,1	31,5	0,1
Атласки кедър	-	-	542,5	2,2
Деодарски кедър	-	-	36,3	0,1
Корсикански бор	-	-	595,9	2,5

Дървесни видове	Сегашен състав		Бъдещ състав	
	Залесена площ в ха	в %	Залесена площ в ха	в %
Бук	7207,8	28,7	7137,8	28,4
Червен дъб	1,5	-	23,5	0,1
Зимен дъб	4893,2	19,4	3148,8	12,5
Благун	953,6	3,8	497,5	2,0
Габър	81,8	0,3	59,2	0,2
Бряст	0,8	-	0,4	-
Трепетлика	156,8	0,6	68,7	0,3
Явор	4,7	-	55,8	0,2
Бреза	219,9	0,9	63,2	0,3
Мъждрян	108,9	0,4	32,7	0,1
Орех	0,3	-	0,3	-
Акация	38,3	0,2	174,9	0,7
Космат дъб	2153,6	8,6	1043,7	4,1
Келяв габър	1690,3	6,7	459,1	1,8
Брекиня	1,8	-	0,8	-
Воден габър	863,7	3,5	319,1	1,3
Корков дъб	36,7	0,1	8,8	-
Пърнар	29,4	0,1	29,5	0,1
Ива	2,2	-	0,9	-
Кестен	66,0	-	70,4	0,3
Клен	3,8	-	2,4	-
Круша	0,6	-	-	-
Леска	0,3	-	-	-
Дребнолистна липа	0,8	-	0,8	-
Едрolistна липа	2,0	-	4,4	-
Сребролистна липа	0,7	-	119,7	0,5
Източен чинар	29,3	0,2	36,4	0,1
тп I-214	4,5	-	4,5	-
Бяла топола	4,6	-	3,3	-
ВСИЧКО	25128,8	100,0	25128,8	100,0

Характеристика на горския фонд

Общата площ на ДЛ "Катунци", установена при настоящата ревизия възлиза на 29528,7 хектара. Залесената площ на лесничеството е 25128,8 ха или 85,1% от общата му площ. Средната възраст на гората е 65 години.

Общо предоставените площи, без да се изключват от ДГФ, възлизат на 376,0 ха, от които 262,1 ха залесени. Чуждите земи в ДГФ (пътища от РПМ и други) са с площ 13,6 ха. Горите, създадени върху земи от поземления фонд (гори ССФ), са с площ 7,6 ха. Земите по чл.10, ал.5 (подлежащи на реституция) са с площ 359,3 ха.

Таблица № 7

Разпределение на общата площ по вид на земите

Вид на земите	Площ в ха	%
Залесена площ	25128,8	85,1
Незалесена дървопроизводителна площ	1075,3	3,6
Недървопроизводителна площ	3324,6	11,3
Горски пасища	-	-
ОБЩО:	29528,7	100,0

От залесената площ (25128,8 ха), 19643,2 ха или 78,2% са насаждения с естествен произход, а културите заемат 5485,6 ха или 21,8%. Незалесената дървопроизводителна площ включва: сечища - 31,9 хектара и голини 1043,4 хектара. От недървопроизводителните площи с най-голямо участие са: поляни - 1406,8 хектара, нелесопригодни площи - 687,3 хектара, нелесопригодни голини - 548,5 хектара и ровини - 338,3 хектара.

Таблица № 8

Разпределение на общата/залесената площ по вид на горите

Вид на горите	Площ в ха	%
Иглолистни	8963,5 / 7600,3	30,4 / 30,2
Широколистни високостъблени	7050,7 / 6205,4	23,9 / 24,7

За реконструкция	9997,6 / 8074,3	33,8 / 32,1
Издънкове за прерастване	-	-
Издънкове за превръщане	3516,9 / 3248,8	11,9 / -
Нискостъблени	-	-
ВСИЧКО:	29528,7 (25128,8)	100,0

Разпределението на горите и голите горски площи по групи гори и функции е дадено в Таблица № 9.

Таблица № 9

Разпределение на общата площ по групи гори и функции

Групи гори	Иглолистни		Широколистни		Всичко	
	обща площ	залесена	обща площ	залесена	обща площ	залесена
ДС Функции	7290,3	6268,0	17299,5	15207,1	24589,8	21475,1
Защитни	1333,6	1047,2	2915,2	1987,5	4248,8	3034,7
Рекреационни	-	-	-	-	-	-
Защитени	-	-	-	-	-	-
Други	339,6	285,1	350,5	333,9	690,1	619,0
Общо ЗРЗТ	1673,2	1332,3	3265,7	2321,4	4938,9	3653,7
Общо ДСФ+ЗРЗТ	8963,5	7600,3	20565,2	17528,5	29528,7	25128,8
Горски пасища	-	-	-	-	-	-
ОБЩО	8963,5	7600,3	20565,2	17528,5	29528,7	25128,8

По лесоустройствен проект за десетилетието (1989-1998 година) е било предвидено ползване в размер на 398175 куб.метра стояща маса (с клони) или средногодишно по 39818 куб.метра. По проекта е работено 11 години, като е реализирано ползване от 26141 куб.метра, или средногодишно по 23765 куб.метра. Това показва, че средногодишно изпълнението е 59,7% спрямо предвиденото.

Сравнението на предвиденото по ЛУП ползване и отсеченото през ревизионния период показва, че общото ползване от главни сечи е изпълнено на 54,3% (предвидено 322597 куб. м, отсечено 175346 куб. м), а от отгледни и санитарни сечи на 74,6% (предвидено 115401 куб. м, отсечено 86066 куб. м).

Санитарно състояние на гората

От направеното лесопаталогично обследване през 1999 година се установи следното:

- по културите от бял бор има ограничено нападение от борова процесия (Петрово-голешовския район), единично от ръждива бороволистна оса и зимна борова летораслозавивачка;
- по смърча - от коренова гъба и смърчов ликояд;
- по бука - от буков скоклю и листна въшка;
- по дъба - от педомерка и по-слабо от гъботворка, листоврътка и златозлатка.

Повредите от дивеч са незначителни. В разсадниците традиционно срещаните загуби са причинени от сеченето и мишевидните гризачи, срещу които се води системна борба.

Като цяло фитосанитарното състояние на гората не е добро. Засегнатите гори са с площ 6226,3 хектара. По вид на повредите с най-голям дял е съховършието - 75,8% от общата площ на насажденията с повреди, като най-засегнат е зимният дъб, а от иглолистните култури - белият бор.

Странични ползвания

Страничните ползвания с изключение на пашата нямат особено важно значение за лесничеството и местното население. Проблем е козятата паша в района на ДГФ. Рязкото увеличение на домашните кози след 1989 година е довело до изостряне на отношенията между лесничеството и местното население. Проблемът може да се реши единствено чрез регулиране броя на козите.

Местното население събира гъби, боровинки и малини, а дейността на лесничеството е сведена до събиране на такси.

Таблица № 10

За страничните ползвания

Странични ползвания	Мярка	Предвидено по ЛУП средногодишно	Реализирано средногодишно
Паша - площ	хектари	16967,0	?
Едър добитък	брой	11231	600
Дребен добитък	брой	6787	9800
Сено	тона	100	12
Смола	тона	-	-
Горски плодове	тона	-	-

Лечебни растения

Няма данни.

Видове от “Червена книга на НР България” и защитени от закона

Голяма част от растителните видове - източен чинар, смокиня, пърнар, кестен и други, са вписани в Червената книга на НР България като редки или застрашени от изчезване.

Лов и риболов

За територията на лесничейството е изготвен ловоустройствен проект, подвързан в отделен том, но неразделна част от лесоустройствения проект. В него са публикувани данните за рибовъдната и ловностопанска дейност през ревизионния период.

Защитени територии

На територията на ДЛ “Катунци” такива няма.